

MEMO

dyslexie, dysorthografie en dyscalculie op MMS

Doel

Duidelijkheid bieden aan leerling, ouders en vakdocent aangaande begeleiding en aanpassingen omtrent dyslexie, dysorthografie en dyscalculie.

Vooraf

- Aanpassingen die volgens het examenbesluit gedaan mogen worden zijn na instemming ZAT of vestigingsdirecteur geldend;
- Een officiële verklaring van functiebeperking is noodzakelijk;
- Gesprek over functiebeperking én ervaringen in het basisonderwijs;
- Belemmerende factoren:
 - Verklaringen die meer aanpassingen suggereren dan volgens het examenbesluit mogelijk zijn: school hanteert het examenbesluit;
 - Het verschil tussen vakken en leren tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs;
 - De dunne balans tussen aanpassen en weghalen. Daarmee wordt bedoeld dat iets weghalen slechts een kortetermijnoplossing is maar een belemmerende factor in het leerproces, bijv. wij moedigen als school het blijven schrijven in de les aan om het leerproces te ondersteunen.
 - Dyslexie, dysorthografie, dyscalculie zijn containerbegrippen; bij elke leerling moet opnieuw naar de aanpak worden gekeken.

De aanpak per thema weergegeven

In de brugklas én bij instroom in hoger leerjaar	In het eerste leerjaar vormen de eerste maanden een zoektocht naar wat is nodig, noodzakelijk en wenselijk: <ul style="list-style-type: none">○ Fase I – tot herfstvakantie Erkennen dat een zoektocht noodzakelijk is. In die zoektocht worden fouten gemaakt, zullen we moeten leren vallen en opstaan○ Fase II – tot kerstvakantie Basis-aanpassingen worden toegepast○ Fase III – indien noodzakelijk Er wordt gekeken of verdere aanpassingen noodzakelijk zijn.
--	---

Basis-aanpassingen	<p>Dyslexie, dysorthografie en dyscalculie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bij toetsingen krijgen de leerlingen 20% extra tijd met een maximum van 30 minuten <p>Dyslexie en dysorthografie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Toetsen bij Nederlands, Engels, Duits en Frans worden op de laptop gemaakt; de leerling maakt gebruik van de spellingscontrole¹ <p>Dyscalculie</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Gebruik van rekenmachine en in de onderbouw ook van formulekaart of reketabellen
Mentaal – erkenning	<p>Leerling, ouders en docenten beseffen dat de diagnose/ verklaring niet de oplossing is, maar slechts het middel tot de oplossing:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Aanpassingen leiden ertoe dat je soms anders wordt behandeld, bijv. naar het extra-tijdlokaal tijdens toetsweken; ○ Je zult altijd meer inzet moeten tonen / meer tijd moeten besteden aan deze vakken. Dat betekent dat je vragen zult moeten blijven stellen én dat docenten opnieuw zullen blijven uitleggen; ○ Bepaalde vakonderdelen zullen niet gaan lukken, bijv. spelling bij dyslecten. Het heeft dan ook minder nut hier onze energie op te focussen.
Communicatie & Informatie	<p>Wij delen als school geen dyslexiepasje uit. De docenten worden middels SOM en middels een excellbestand geïnformeerd.</p> <p>Aan het begin van het jaar ontvangen de leerlingen en hun ouders een formulier waarop zij op grond van ervaring en behoefte de aanpassingen aangeven.</p>
Verdere aanpassingen	<p>Het ZAT kan op grond van de ervaringen in fase I en II besluiten verdere acties te ondernemen:</p> <p>Algemeen Inzetten van RT, BPO of SMW ter verdere ondersteuning van de leerling.</p>

¹ Wij maken als school een onderscheid tussen het vervoegen van werkwoorden en interpunctie enerzijds en woordspelling anderzijds. De eerste categorie is leerbaar - óók voor dyslecten en dysorthografen - ; de tweede categorie amper tot niet.

	<p>Bij dyslexie/ dysorthografie Het maken van toetsen op de laptop bij andere vakken.</p> <p>Ten aanzien van een aantal aanpassingen zijn wij als school terughoudend: we zien dat de oplossing ook een leerprobleem² veroorzaakt, namelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ het gebruik van de laptop in de les – maken opdrachten en aantekeningen; ○ digitaal lesmateriaal via dedicon: digitaal voorgelezen lesmateriaal ○ claread: digitaal voorgelezen toetsen <p>In alle drie bovenstaande gevallen neemt het ZAT een besluit.</p>
<p>Dispenseren</p>	<p>Het ZAT kan op grond van de onmogelijkheid een voldoende te halen in combinatie met alle gedane aanpassingen en inzet besluiten tot een dispensatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ voor het vak Frans of Duits in het tweede leerjaar ○ voor het vak wiskunde in het derde leerjaar <p>Inzake het vak wiskunde zijn wij terughoudend, omdat geen wiskunde grote implicaties heeft voor vervolgopleidingsmogelijkheden van een leerling.</p>

Kuster, juli 2020

² Lezen en met name zelf schrijven is het begin van het leerproces; het weghalen van dit onderdeel verstoort het normale leerproces. Wij blijven leerlingen aanmoedigen zelf te blijven schrijven (en lezen).